

Sygn. akt III Ca 2007/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Mirella Szpyrka

Sędzia SO Teresa Kołeczko - Waclawik (spr.)

Sędzia SO Roman Troll

Protokolant Iwona Reterska

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2017 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości Centrum (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej w S.

przeciwko A. T.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 16 czerwca 2016 r., sygn. akt I C 787/15

I) **zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:**

1) **oddala powództwo;**

2) **nie obciąża powoda kosztami postępowania;**

II) **nie obciąża powoda kosztami postępowania odwoławczego.**

SSO Roman Troll SSO Mirella Szpyrka SSO Teresa Kołeczko - Waclawik

Sygn. akt III Ca 2007/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach zasądził od pozwanego A. T. na rzecz powoda Syndyka Masy Upadłości Centrum (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w S. kwotę 7.547,75 zł z ustawowymi odsetkami od 28 czerwca 2015r. i orzekł o kosztach procesu.

Sąd ustalił, że w dniu 26 kwietnia 2012r. pozwany zawarł ze Spółką będącą obecnie w upadłości likwidacyjnej umowę inwestycyjną na okres 5 lat, lokując w niej 25.000 zł ze stałą stopą zwrotu 15% w skali miesiąca, co stanowiło kwotę 3.750 zł. Wypłata miała następować co 3 miesiące w wysokości 9.112,50 zł., zaś zwrot kapitału miał nastąpić w ostatnim miesiącu umowy. W dniu 27 lipca 2012r. wypłacono pozwanemu 9.112,50 zł. tytułem odsetek. Z uwagi na niewypłacalność Spółki, w dniu 3 lipca 2013r. ogłoszono jej upadłość likwidacyjną, wyznaczono syndyka i wezwano wierzycieli do zgłaszania wierzytelności. Pozwany był dwukrotnie wzywany przez Syndyka do zapłaty kwoty 7.547,75

zł. jako różnicy pomiędzy wypłaconą kwotą odsetek, a wartością odsetek maksymalnych wynoszących 1.564,75 zł. Jednocześnie doręczono pozwanemu formularz zgłoszenia wierzytelności sędziemu komisarzowi oraz formularz o potrąceniu wierzytelności. W dniu 7 września 2015r. pozwany dokonał zgłoszenia wierzytelności w wysokości 30.003,78 zł do listy wierzytelności i roszczenie to zostało ujęte na liście wierzytelności z 29 stycznia 2016r. Powód nie kwestionował istnienia wierzytelności pozwanego w stosunku do masy upadłości.

Ustalając powyższe uznał Sąd Rejonowy, że powództwo oparte na regulacji art. 127 ust. 1 Prawa upadłościowego zasługuje na uwzględnienie, albowiem pozwanemu wypłacono kwotę 9.112,50 zł z tytułu odsetek umownych, przewyższających dopuszczalną wysokość odsetek maksymalnych wynikających z regulacji art. 359 §²k.c. - w lipcu 2015r., a wniosek o ogłoszenie upadłości wpłynął do Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie 21 grudnia 2012r. Podniósł, że z treści odpowiedzi na pozew wynikało, że pozwany faktycznie uznał roszczenie. Nie uwzględnił zgłoszonego w odpowiedzi na pozew zarzutu potrącenia wskazując, że pozwany nie wykazał, że oświadczenie o potrąceniu zostało złożone syndykowi. Następnie podniósł, że ponieważ zgłoszone do potrącenia roszczenie pozwanego zostało przed zgłoszeniem zarzutu potrącenia zgłoszone do listy wierzytelności i zostało uwzględnione na tej liście, to taki tryb jego realizacji będzie właściwy i nie będzie uprzywilejowywał pozwanego na tle innych wierzycieli upadłej spółki. Podniósł też, że nieuwzględnienie zarzutu potrącenia nie stoi na przeszkodzie w późniejszym dochodzeniu objętego zarzutem potrącenia roszczenia. O kosztach orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

W apelacji pozwany zaskarżając wyrok w całości zarzucił naruszenie przepisów postępowania – art. 233 § 1 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że oświadczenie o potrąceniu nie zostało złożone Syndykowi, podczas gdy zostało mu złożone, a zatem dochodzona wierzytelność uległa umorzeniu w całości oraz art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie podstawy nieuwzględnienia złożonego powodowi przez pozwanego zarzutu potrącenia.

Przedstawiając powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie jedynie w zakresie żądania zasądzenia na rzecz pozwanegokosztów procesu za obie instancje oraz wniósł o nie obciążanie go kosztami postępowania przed sądem I i II instancji.

Podniósł, że na skutek złożenia przez pozwanego w toku postępowania przed sądem I instancji skutecznego oświadczenia o potrąceniu, umorzeniu w całości uległa wierzytelność przysługująca masie upadłości wobec niego. Skuteczność złożonego oświadczenia o potrąceniu została uwzględniona przez syndyka, czemu dał wyraz w treści uzupełniającej listy wierzytelności przedłożonej sędziemu komisarzowi 29 stycznia 2016r., zatwierdzonej przez Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie postanowieniem z 23 czerwca 2016r. Podniósł, że ponieważ wierzytelność pozwanego jest wyższa od wierzytelności masy upadłości i uwzględnienie złożonego przez pozwanego zarzutu potrącenia skutkować będzie oddaleniem powództwa, a tym samym powód z formalnego punktu widzenia będzie stroną przegrywającą, to jednak z uwagi na okoliczności sprawy, a to dochowanie przez powoda przed wniesieniem pozwu wszelkich aktów staranności, umożliwiających pozwanemu złożenie oświadczenia o potrąceniu, czego pozwany nie uczynił, zasadnym jest odstąpienie od obciążania go kosztami postępowania na zasadzie art. 102 k.p.c. Wskazał, że na tle obowiązującej regulacji art. 331 ust. 1, art. 311, art. 173, art. 144 ust. 1, art. 179 Prawa upadłościowego i naprawczego miał prawny obowiązek podejmować działania w celu ściągnięcia wierzytelności od dłużników upadłego, dlatego wytoczenie powództwa przeciwko pozwanemu, który mógł uniknąć procesu poprzez złożenie przed jego wszczęciem oświadczenia o potrąceniu, było konieczne. Wskazał również na niedopuszczalność złożenia przez siebie jako syndyka masy upadłości oświadczenia o potrąceniu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja musiała odnieść skutek, albowiem jej zarzuty były zasadne.

Wbrew ocenie Sądu Rejonowego, pozwany w toku postępowania złożył skutecznie oświadczenie o potrąceniu jego wierzytelności w wysokości 30.003,78 zł w stosunku do masy upadłości z należną od niego na jej rzecz wierzytelnością w wysokości dochodzonej pozwem. Okoliczność tę wykazał dołączając do odpowiedzi na pozew poświadczone za zgodność z oryginałem oświadczenie o potrąceniu z 7 września 2015r. wraz z dowodem nadania na adres powoda.

W piśmie procesowym z 6 listopada 2015r. powód przyznał wprost fakt złożenia tego oświadczenia i nie kwestionował wysokości wierzytelności przedstawionej przez pozwanego do potrącenia. Wskazując na regulację art. 498 § 2 k.c. przyznał, że przez złożenie przez pozwanego oświadczenia o potrąceniu roszczenie dochodzone pozwem zostało umorzone w całości, co skutkować winno oddaleniem powództwa (pismo powoda k. 77-82).

W tych okolicznościach ocena sądu I instancji, iż pozwany nie wykazał, że oświadczenie o potrąceniu zostało złożone powodowi było bezzasadne. Bezprzedmiotowe były w związku z tym rozważania Sądu Rejonowego co do właściwego trybu realizacji roszczenia pozwanego poprzez zgłoszenie roszczenia do listy wierzytelności, czy też dochodzenie go na drodze późniejszego procesu.

Przyznana przez powoda skuteczność potrącenia wzajemnych wierzytelności została uwzględniona w uzupełniającej liście wierzytelności przedstawionej sędziemu komisarzowi 29 stycznia 2016r., zatwierdzonej przez Sąd Rejonowy Szczecin- Centrum w Szczecinie postanowieniem z 23 czerwca 2016r., w której wierzytelność pozwanego w stosunku do masy upadłości określona została na 22.456,03 zł. (k. 181-187).

Mając powyższe na uwadze sąd odwoławczy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo.

Na podstawie art. 102 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. nie obciążył powoda kosztami procesu za I i II instancję uznając, że w okolicznościach sprawy uzasadnione jest odstąpienia od wynikającej z art. 98 k.p.c. zasady odpowiedzialności za wynik procesu.

Powód wykazał, że przed wniesieniem pozwu dążył do pozasądowego załatwienia sprawy zachęcając pozwanego do złożenia oświadczenia o potrąceniu wierzytelności przysługującej mu wobec upadłej spółki z wierzytelnością przysługującą upadłej spółce w stosunku do niego. Pozwany jednak oświadczenie takie złożył dopiero w toku procesu. Z tego względu sąd odwoławczy uznał, iż uzasadnione jest w sprawie orzeczenie o kosztach procesu nawyrażonej w art. 102 k.p.c. zasadzie słuszności.

SSO Roman Troll SSO Mirella Szpyrka SSO Teresa Kołeczko-Waławik